

ธรรมชาติ...ทำความดีแบบมีระบบ (1) เส้นทางสู่อนาคต

อดีตกับปัจจุบันแตกต่างกันมากแค่ไหนคนที่อายุเยอะๆคงจะเห็นได้อย่างชัดเจนรวมถึงผู้มีสติอีกหลายๆคน เพราะปัจจุบันนี้อะไรหลายอย่างได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การมีเทคโนโลยีที่ดีขึ้น การคมนาคมติดต่อไปมาหาสู่กันง่ายมีรถไฟฟ้าใต้ดิน บนดิน การสื่อสารก็มีถึง 3G สะดวกรวดเร็วอัปเดตเหตุการณ์กันเป็นวินาทีเลยทีเดียวได้ การศึกษามีอุปกรณ์ดีๆให้ใช้กว่าแต่ก่อนเยอะ การแพทย์ก้าวหน้า มีอาหารนอกฤดูกาลหรือจากต่างประเทศมาให้เลือกซื้อ มีการบริการต่างๆ 24 ชั่วโมง เพื่อตอบสนองความต้องการที่มากขึ้น หลายคนให้ความหมายของสิ่งที่เกิดขึ้นว่า คลื่นลูกที่ 4 (ส่วน 3 ลูกแรกหาอ่านเองนะครับ) ในระหว่างการพัฒนา ก็ได้สร้างผลกระทบที่คาดไม่ถึงขึ้นมาด้วย คือการสร้างปัญหาให้กับผู้ที่ไม่มีโอกาสในหลายด้าน เช่น ด้านหนึ่งของผู้ผลิตอาหารกลับเป็นผู้ต่ออยากขาดสารอาหาร ในขณะที่บางส่วนกินจนอ้วนถึงขนาดต้องเสียเงินเพื่อลดความอ้วน การต่อสู้บนฐานของคุณค่ากับมูลค่าของพืชอาหารและพืชพลังงาน โอกาสทางการศึกษาของคนในเมืองกับคนในภาคชนบทที่ดูจากสถาบันการศึกษาเทียบกับโรงเรียนกวดวิชา หรือการเข้าถึงด้านทรัพยากร ด้านการเงิน และอีกหลายๆด้าน หลากหลายความคิดต่างๆของผมนั้นมาจากการอ่านหนังสือเล่มหนึ่งทำให้คิดถึงหนังสืออีกเล่มหนึ่งสมัยเรียนมัธยมปลายที่นักปรัชญาด้านธรรมชาติวิทยาได้เขียนไว้ในหนังสือว่า “ในการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด สิ่งมีชีวิตที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีที่สุด จะเป็นผู้มีชัยและขยายเผ่าพันธุ์ดำรงอยู่ต่อไปได้” จากหนังสือ The Origin of Species ของ Charles Robert Darwin ครับ ส่วนหนังสือเล่มแรกทีกล่าวถึงคือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

“สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” คือวิสัยทัศน์ของแผนฉบับนี้ครับที่ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ 6 ด้านสำคัญ คือ

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ระดับปัจเจกชน ครอบครัว และชุมชน เพื่อให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงและบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน มุ่งเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัยให้มีภูมิคุ้มกันเพื่อเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

3. ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคการเกษตรให้เข้มแข็งและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน เพื่อให้ภาคเกษตรเป็นฐานการผลิตอาหารและพลังงานที่มีความมั่นคง

4. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน

5. ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มุ่งเชื่อมโยงมิติของการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศกับมิติของความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคต่างๆบนพื้นฐานของการพึ่งพากันและกัน

6. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มุ่งบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแล

เห็นได้ว่ายุทธศาสตร์สำคัญนี้มีเรื่องธรรมาภิบาลเป็นส่วนสำคัญที่ใช้ในการดำเนินการ และครอบคลุมเรื่องที่กำลังกล่าวในตอนต้น ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับ ธ.ก.ส. โดยตรงคือ ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน แต่ถ้าเราทุกคนมองงานของธนาคารที่ได้ทำเช่น ธนาคารต้นได้ สินเชื่อสานฝันแรงงานคืนถิ่น โครงการสินเชื่อเพื่อไปทำงานต่างประเทศ โครงการ Value Chain (ข้าวโพด) เงินออมเกษียณเพิ่มสุข เงินออมลูกรัก และอีกหลายผลิตภัณฑ์และบริการฯ จะเห็นได้ว่า ธ.ก.ส. มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยขับเคลื่อนงานของสังคมให้บรรลุวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนา ๑๑-๑๕ ด้วยการมีวิสัยทัศน์ของธนาคารที่สอดคล้องและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับเกษตรกรอย่างยั่งยืน